

Protokół
z Plenarnego Posiedzenia Rady Dialogu Społecznego
z dnia 29 października 2020 r.

Miejsce posiedzenia: Hybrydowo, Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” oraz wideokonferencja.

Przewodniczący: Pan Jarosław Gowin, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Rady Dialogu Społecznego oraz zaproszeni goście. Stronę rządową reprezentowali: Pani Marlena Małąg, Minister Rodziny i Polityki Społecznej; Pan Przemysław Czarnek, Minister Edukacji i Nauki; Pani Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii odpowiedzialna za dialog; Pan Zbigniew Gryglas, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych; Pan Adam Guibourgé-Czetwertyński, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska; Pan Waldemar Kraska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia; Pan Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów oraz Pan Błażej Poboży, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. W posiedzeniu wzięli także udział: Pani Agnieszka Lenartowicz-Łysik, Przedstawicielka Prezydenta RP; Pan Andrzej Kwaliński, Główny Inspektor Pracy; Pan Ryszard Kokoszczynski, Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz Pan Marek Wójcik, Przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Debata dotycząca sytuacji gospodarczej kraju w związku z rozwojem pandemii COVID-19.
2. Sprawy bieżące

Przewodniczący Jarosław Gowin powitał wszystkich obecnych na posiedzeniu plenarnym. Odnosząc się do sytuacji gospodarczej kraju w związku z rozwojem pandemii COVID-19 podkreślił, że bardzo ważne jest sformułowanie w gronie Rady rekomendacji dla rządu

odnośnie gotowości co do dalszych działań na rzecz ochrony gospodarki. Zadeklarował chęć podjęcia wszelakich działań mających na celu uniknięcie całkowitego lockdownu.

Waldemar Kraska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia powiedział, że sytuacja jest poważna i przekroczono liczbę zachorowań na poziomie 20000 osób. Prognozował tendencję wzrostową nowych zakażeń. Wskazał na dużą liczbę seniorów z chorobami współistniejącymi, którzy wymagają hospitalizowania oraz na starania Ministerstwa Zdrowia w celu zapewnienia odpowiedniej liczby łóżek dla osób chorych na koronawirusa. Powiedział o budowie szpitali tymczasowych do których będą kierowane osoby zakażone COVIDem gdy tradycyjne szpitale staną się niewydolne. Nakreślił problem związany z niedoborem personelu medycznego. Zaznaczył, że z medycznego punktu widzenia najbardziej skuteczną metodą na zwalczenie pandemii byłoby całkowite zamknięcie gospodarki oraz izolowanie ludzi w domach. Wyraził nadzieję, że nowe, łagodniejsze obostrzenia sprawią, że zostanie zredukowana liczba zakażeń. Podkreślił, że dzięki kolektywnemu działaniu uda się przezwyciężyć pandemię.

Dorota Gardias, FZZ zapytała w jaki sposób resort zdrowia chciałby wdrożyć rekomendacje Rady. Wskazała na poprzednie spotkania, które zakończyły się brakiem uwzględnienia postulatów strony społecznej. Podkreśliła brak transparentnej informacji o wysokości kwoty zasilającej Fundusz Zdrowia oraz powiedziała, że FZZ proponowało zdecydowane zwiększenie finansowania służby zdrowia. Zaznaczyła narastającą frustrację pracowników służby zdrowia. Postulowała o wprowadzenie jednolitych dodatków dla wszystkich pracowników placówek medycznych mających styczność z chorymi na koronawirusa. Zadeklarowała chęć pomocy w wypracowaniu rozwiązania tej kwestii.

Waldemar Kraska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia powiedział, że pieniądze na walkę z COVIDem są nieograniczone, a personel medyczny jest doceniany przez resort zdrowia. Zaznaczył cel Ministerstwa Zdrowia w postaci redukcji zachorowań.

Przewodniczący Jarosław Gowin skierował debatę na temat gospodarki oraz oddał głos Pani Minister Oldze Semeniuk.

Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii powiedziała, że aspekt epidemiologiczny należy traktować równoległe z aspektem gospodarczym pandemii. Przypomniała kwotę 150 miliardów złotych, która trafiła w formie pomocy do przedsiębiorców oraz serię przeprowadzonych konsultacji. Wskazała, że

proponowana tarcza branżowa nie będzie satysfakcjonująca dla wszystkich przedsiębiorców ponieważ obejmie swoim zakresem 25 kodów PKD. Dodała, że dla najbardziej potrzebujących branż zostaną przygotowane narzędzia wsparcia w ramach tzw. tarczy branżowej. Poinformowała, że projekt obejmuje 25 regulacji takich jak zwolnienie z ZUSu, jednorazowe dodatkowe świadczenie postojowe, zawieszenie opłaty targowej w 2021 roku jako rekompensata dla JST, małe dotacje w wysokości 5000 złotych, obniżenie procentowego progu obrotów do 40% uprawniającego do skorzystania ze świadczenia postojowego i ulg w ZUSie, branże najbardziej dotknięte epidemią będą mogły skorzystać z odroczenia zaliczek na podatek PIT o 6 miesięcy za okres październik – grudzień 2020r. oraz trwają prace nad stworzeniem tak zwanej tarczy prawnej i przewiduje się zamrożenie wprowadzenia niektórych ustaw, mogących pogorszyć sytuację gospodarki w czasie pandemii. Powiedziała o pomocy długoterminowej, opierającej się na BGK i PFR w kontekście pomocy zwrotnej i projektów Sartup'owych. Wiceminister dodała, że o wsparcie będą mogły się ubiegać firmy m.in. z branż: gastronomicznej, rozrywkowej, dbającej o zdrowie fizyczne (siłownie, sport, rekreacja) i sprzedaży detalicznej (np. targowiska, bazary).

Przewodniczący Jarosław Gowin powiedział, że planowane są kolejne działania osłonowe gospodarki z wykorzystaniem PFRu.

Maciej Witucki, Konfederacja Lewiatan powiedział, że część postulatów strony pracodawców jest wspólna. Wyraził zadowolenie z otwartości strony rządowej na dialog i debatę. Podkreślił gotowość partnerów społecznych do współpracy. Nakreślił potrzebę dyskusji o działaniach prewencyjnych i o przyszłości, wskazał, że poprawi to nastroje społeczne. Mówiąc o KPO, zaznaczył, że kryzys może być szansą tylko potrzeba wspólnie wypracować optymalne rozwiązania. Zapytał o szczegóły dotyczące tarczy legislacyjnej. Wskazał na problem związany z refundacją leków i sytuacją branży farmaceutycznej. Zaznaczył potrzebę skoncentrowania działań na poprawie płynności Polskich przedsiębiorstw i uszczegółowienia zasad przyznawania pomocy z PFR, tak by nie ucierpiały osoby, które dopuściły się drobnych pomyłek, a nie chciały oszukać skarbu państwa.

Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów oznajmił, że pomimo wielu wydatków związanych z przeciwdziałaniem skutkom rozprzestrzeniania się koronawirusa, stan budżetu państwa jest dobry. Wyraził nadzieję, że ta tendencja utrzyma się w listopadzie i szczególnie w grudniu. Podkreślił zapobiegawczą postawę Ministerstwa Finansów, przy czym wskazał, że zgromadzone środki nie mogą zostać uruchomione w całości ze względu na ich

zaksięgowanie. Wskazał na pomoc dla podmiotów gospodarczych pochodzącą w dużej mierze z tarczy Polskiego Funduszu Rozwoju. Podkreślił, że w przypadku wprowadzenia form pomocy o charakterze zwrotnym, związanych z drugą falą pandemii, uda się ograniczyć skalę deficytu budżetowego. Podkreślił, że wysokość prognozowanego deficytu była obliczana metodą sezonową, a nie nominalną, dlatego jego wartość jest dużo wyższa. Zadeklarował pomoc ze strony MF w celu uniknięcia wprowadzenia drugiego, całkowitego lockdownu.

Andrzej Radzikowski, OPZZ oznajmił, że organizacja OPZZ całość swoich postulatów przedstawiła drogą pisemną. Wniósł o większy udział partnerów społecznych w konsultowaniu i opiniowaniu aktów prawnych. Podkreślił ekstraordynaryjne warunki i trudność zrównoważenia kwestii zdrowia obywateli i stanu gospodarki. Wyraził obawy dotyczące jakości zdalnej edukacji oraz poziomu jej finansowania. Zasugerował wprowadzenie hybrydowego modelu nauczania, aby nie alienować młodych osób. Wyraził krytycyzm wobec zaniechania konsultacji w okresie wakacyjnym oraz gwałtownym podniesieniem tempa prac w okresie jesiennym, które skutkuje obniżeniem jakości wypracowywanych rozwiązań. Postulował o przeprowadzenie analiz stopnia zachorowalności w danej dziedzinie gospodarki przed podjęciem decyzji o jej zamknięciu i automatycznym wprowadzeniu przemysłanych programów pomocowych. Powiedział o potrzebie wzmocnienia służby zdrowia aby była w stanie pomóc ludziom cierpiącym na inne schorzenia niż koronawirus. Przychylił się do wniosku dotyczącego przyznania jednakowych dodatków do wynagrodzenia dla całego personelu placówek medycznych, w których leczy się chorych na COVID-19. Postulował o zwiększenie liczby testów na koronawirusa i ułatwienie dostępu do szczepionek na gripę. Powiedział, że w nowym projekcie nie widzi wsparcia dla sanatoriów i uzdrowisk, a ochrona osób na tak zwanym postojowym jest na zbyt niskim poziomie. Zapytał o plany rządu na wydatki z ESURE. Postulował o wzrost wysokości zasiłku dla bezrobotnych do poziomu określonego przez Konwencję nr 102 MOPu. Podkreślił, że OPZZ popiera wspólny projekt partnerów społecznych który powinien być podwalinami dla dalszej dyskusji.

Dorota Gardias, FZZ wyraziła chęć działań w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli oraz poprawy sytuacji gospodarczej. Zasugerowała odejście od kar dla firm, które pobrały środki z tarcz i po pewnym czasie były zmuszone zamknąć działalność gospodarczą.

Krystyna Ptok, FZZ powiedziała o trudnych warunkach pracy pielęgniarek oraz o niedoborze sprzętu i testów. Zaznaczyła, że sytuacja epidemiologiczna może drastycznie się pogorszyć. Powiedziała, że potrzeba zrównoważonego rozwoju służby zdrowia ponieważ państwo boryka

się z problemem spowodowanym przez wieloletnie zaniedbanie tego sektora. Zaznaczyła potrzebę dialogu ze środowiskiem medycznym oraz zwiększenie nakładów na służbę zdrowia.

Magdalena Gryciuk NSZZ „Solidarność” wskazała na sytuację systemu opieki zdrowotnej. Zapytała czy zaproponowane przez rząd narzędzia i rozwiązania prawne są wystarczające dla zahamowania wzrostu zachorowań. Podkreśliła potrzebę ochrony pracowników oraz pracodawców za pomocą przemysłanych działań. Konieczna jest analiza aktualnej sytuacji przedsiębiorstw oraz które z rozwiązań przyjętych w tarczach antykryzysowych wpłynęły pozytywnie na dalsze ich funkcjonowanie w tym utrzymanie zatrudnienia. Zapytała o symulacje, jaki wpływ na bezrobocie może mieć częściowy lub całkowity lockdown. Zaznaczyła potrzebę zwiększenia transparentności wydatków państwa. Wskazała na aktualne priorytety gospodarcze oraz społeczne. Postulowała o uregulowanie stanu prawnego Rady.

Jan Klimek, ZRP podkreślił trudną sytuację sektora MŚP, uczniów oraz młodocianych pracowników. Zapytał o możliwość wprowadzenia całkowitego lockdownu. Postulował o równe traktowanie wszystkich przedsiębiorców i większą pomoc dla branży hotelarskiej. Proponował modernizację specustawy budżetowej i zwiększenie wykorzystywania środków z Unii Europejskiej. Wskazał, aby wsłuchać się w głos firm rzemieślniczych. Sprzeciwił się wobec nakładania nowych kar na przedsiębiorców w procesie kontroli. Postulował o jasne wskazanie kierunku rozwoju gospodarki.

Cezary Kazimierzak, ZPP zaprotestował wobec sektorowych zmian oraz postulował o jednakowe zasady dla wszystkich przedsiębiorstw. Poparł pomysł utworzenia tarczy prawnej, jednakże wyraził krytykę wobec podatków dla spółek komandytowych. Pochwalił dotychczasową pomoc dla firm oraz zaznaczył potrzebę dalszego wspierania przedsiębiorstw. Prognozował zwolnienia pracowników w przypadku gdy tak zwane świadczenie postojowe nie obejmie większej grupy pracowników.

Łukasz Bernatowicz, BCC zaapelował o przystąpienie do prac nad Paktem Społecznym, który powinien przybrać formę Umowy Społecznej.

Przewodniczący Jarosław Gowin przychylił się do propozycji Panna Bernatowicza.

Sławomir Dudek, Pracodawcy RP wyraził obawy o konflikt społeczny, który negatywnie oddziałuje na gospodarkę i kapitał społeczny. Podkreślił, że bez zaufania obywateli do państwa, nie uda się zwalczyć pandemii koronawirusa. Wskazał na szansę dla Polskich przedsiębiorców poprzez wprowadzenie deregulacji niektórych istniejących obowiązków. Powiedział

o potrzebie zwiększenia przejrzystości przekazu informacji oraz podkreślił obawy przedsiębiorców o wzrost podatków. Przychylił się do pomysłu zamykania sektorów gospodarki w których istnieje największe ryzyko zakażeń. Wysunął pomysł aby skupić działania na tym jak zaadaptować firmy do obecnej sytuacji. Odniósł się do debaty z 4 marca 2020 roku, mówiąc, że część zgłoszonych tam wątków wciąż jest aktualna. Podkreślił, że konieczne jest opracowanie i wdrożenie kompleksowej polityki migracyjnej.

Przewodniczący Jarosław Gowin poprosił Biuro Rady Dialogu Społecznego o dostarczenie mu materiałów z posiedzenia z dnia 4 marca 2020r.

Sławomir Broniarz, OPZZ wyraził obawy o jakość edukacji oraz o wybrakowane zaplecze techniczne. Prognozował, że problemy dotyczące edukacji będą trwały jeszcze kilka lat. Postulował o zmianę Ustawy o Nauczycielskich świadczeniach rekompensacyjnych ponieważ brakuje nauczycieli w szkołach. Zapytał Przewodniczącego Rady jak odbiera atak w stronę uczelni wyższych.

Urszula Michalska, OPZZ zapytała o kwestię szczepień dla grup ryzyka, w tym pracowników służby zdrowia oraz o dostępność szczepionek dla osób zainteresowanych. Zapytała o dostęp do opieki lekarskiej dla pacjentów cierpiących na inne schorzenia niż COVID-19. Powiedziała o trudnej sytuacji w punktach wymazów – długie kolejki osób czekających na mrozie. Wyraziła krytycyzm wobec kolejek i długiego okresu oczekiwania na kontakt z lekarzem.

Waldemar Kraska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia powiedział, że obecnie funkcjonuje 500 punktów wymazowych i przewiduje się obsługiwanie ich przez wojsko w celu relokowania pracowników medycznych do szpitali. Oznajmił, że umiejscowienie tych punktów na dworze zmniejsza ryzyko zakażenia koronawirusem. Zadeklarował, że pacjenci onkologiczni są pod ścisłą kontrolą. Zaznaczył, że w niedługim czasie wszystkie szczepionki dotrą do pracowników medycznych, którzy zadeklarowali chęć zaszczepienia. Podkreślił znaczenie zachowania reżimu sanitarnego w celu ochrony przed koronawirusem oraz wirusem grypy. Powiedział, że Agencja Rezerw Materiałowych również gromadzi szczepionki.

Przewodniczący Jarosław Gowin poprosił partnerów społecznych, aby odnieśli się do koncepcji pracy nad paktem społecznym.

Marek Wójcik, Przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zasugerował aby przedsiębiorcy również mogli być zwolnieni z czynszów komunalnych. Wyraził niepokój o finansowanie służby zdrowia. Poprosił o modernizację prawa finansowego

samorządów, aby samorzady mogły łączyć środki własne z pozostałymi w celu przeprowadzania szczepień na gripę. Wyraził zadowolenie ze wzrostu wynagrodzeń nauczycieli przy czym wyraził obawy o niewystarczający poziom subwencji oświatowej.

Przewodniczący Jarosław Gowin poprosił Pana Wójcika o przesłanie projektu nowelizacji prawa finansów JST w kontekście łączenia środków pieniężnych w celu poprawy programu szczepień.

Grzegorz Baczewski, Konfederacja Lewiatan powiedział, że liczba realnie wykonywanych testów jest zdecydowanie większa niż ta, która jest oficjalnie podawana. Wskazał na testy przeprowadzane prywatnie przez pracodawców w celu ograniczenia ryzyka rozprzestrzeniania się pandemii w zakładzie pracy. Wsunął pomysł certyfikowania indywidualnie przeprowadzanych testów, aby były odnotowywane do statystyki. Zalecił poprawę współpracy służb sanitarnych z przedsiębiorcami w celu uniknięcia przestoju gospodarczego. Nakreślił problemy związane z telefonami i formularzami kontaktowymi. Zasugerował korzystanie z zewnętrznego call center. Nakreślił potrzebę nie tylko wsparcia dla przedsiębiorców ale również rozmowy z nimi o wychodzeniu z obostrzeń. Podkreślił, że należy nauczyć się żyć z wirusem. Zasugerował przeprowadzenie przeglądu aktów prawnych, które obowiązują oraz są w trakcie legislacji, aby złagodzić niektóre zapisy w celu ułatwienia zwalczania kryzysu.

Dorota Gardias, FZZ postulowała o dołączenie członków WRDS do wojewódzkich sztabów kryzysowych i wysyłanie do rady wszystkich projektów aktów prawnych społeczno-gospodarczych w celu konsultowania ich. Wyraziła zadowolenie z podjęcia tematu Umowy Społecznej, jednakże zastrzegła, że nie może mieć ona kształtu takiego jak w 2008 roku i obciążać kosztami kryzysu pracowników. Wsunęła pomysł utworzenia nowego funduszu z którego byłyby wypłacane granty dla firm spełniających wszystkie obostrzenia sanitarne.

Przemysław Czarnek, Minister Edukacji i Nauki podziękował partnerom społecznym za troskę o stan oświaty. Sprzeciwił się zachęcaniu młodzieży przez uczelnie wyższe do brania udziału w publicznych zgromadzeniach w czasach pandemii. Powiedział, że odbył spotkanie z rektorami uczelni wyższych, na którym uzgodniono, że uczelnie będą podejmować starania ograniczenia w rozprzestrzenianiu pandemii. Podkreślił jak ważna jest walka z pandemią i zaapelował o wspólne działanie w celu jej zniwelowania.

Magdalena Gryciuk, NSZZ „Solidarność” zapytała o najnowszą tarczę w kontekście zakładów lecznictwa uzdrowiskowego - wstrzymania ich prac i szansy na dodatkowe

dofinansowanie do wynagrodzeń oraz spytała czy będą dostępne statystyki dotyczące tego ile osób ogółem zostało objętych programami pomocowymi.

Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii odpowiadając na pytania dotyczące zamykania konkretnych sektorów gospodarki powołała się na wyniki badań Instytutu Kocha oraz na poziomą transmisję wirusa. Powiedziała, że w okresie wiosennym tego roku wartość transmisji poziomej oscylowała w przedziale 20%, natomiast na chwilę obecną jest to 70%. Zakomunikowała, że hotele i sanatoria będą przeobrażane w izolatoria. Odnosząc się do tematu umarzania dotacji przez dużą tarczę PFR, powiedziała, że wszystko będzie zależało od rozwoju sytuacji. Zaznaczyła, że poziom bezrobocia wynosi na obecną chwilę 6,1% i może wzrosnąć pod koniec roku. Zadeklarowała zachowanie równowagi we wspieraniu przedsiębiorców i pracowników. Sprzeciwiła się stanowisku Pana Dudka, dotyczącego stosowania aplikacji alarmującej o COVIDzie do szpiegowania ludzi. Przedstawiła statystyki Google, które pokazują, że aplikacja ma realny wpływ na spadek zachorowań i zgonów spowodowanych pandemią koronawirusa. Odnosząc się do postulatu o włączenie członków WRDS do sztabów kryzysowych powiedziała, że podejmie inicjatywę w tej kwestii.

Maciej Witucki, Konfederacja Lewiatan zwrócił się do Pana Kazimierczaka, aby skupić energię na dialogu i zadeklarował wysyłanie projektów wspólnych stanowisk stron do ZPP. Powiedział, że przekazuje na ręce Przewodniczącego Rady Apel o dialog i współdziałanie na rzecz odbudowy bezpieczeństwa zdrowotnego Polaków i ograniczania społecznych i gospodarczych skutków pandemii w naszym kraju.

Jarosław Gowin, Przewodniczący RDS, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Pracy i Technologii podziękował partnerom społecznym za poruszone przez nich tematy i merytoryczną debatę. Zaproponował posiedzenie Prezydium w nieodległym czasie, aby ustalić prace nad Paktem Społecznym. Zakończył posiedzenie.

Jarosław Gowin

/-/

Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego

*Sporządził
Wiktor Szatkowski
Biuro Rady Dialogu Społecznego
Protokół przyjęto korespondencyjnie*